

Ondersteuningsplan

De Startbaan

februari 2017

Inhoudsopgave.

Inleiding	3
Ondersteuningsmissie en visie	4
Schoolondersteuningsprofiel	5
Ondersteuningsstructuur	6
Ondersteuningsprocedure	6
Zorgniveaus	
Ondersteuningsniveau 1	7
Ondersteuningsniveau 2	8
Ondersteuningsniveau 3	9
Ondersteuningsniveau 4	10
Ondersteuningsniveau 5	11
Onderwerpen leerlingenzorg	
Analysegesprekken.	12
BCO consultaties.	13
Groepsoverzichten/groepsplannen.	14
Junior klas.	15
Leerling-bespreking.	16
Ondersteuningsleerlingen (Ambulante begeleiding/HGPD)	17
LWOO (leerwegondersteunend onderwijs).	18
10-minuten gesprekken/ startgesprekken.	20
Overdrachtsgesprekken.	21
OVM (ontwikkelingsvolgmodel).	22
Plusgroep taal en rekenen.	24
Screening logopedie.	25
Talentengroep.	26
ZAT (zorg- en adviesteam).	28

Inleiding:

Wij streven in ons onderwijs naar een optimale begeleiding van alle kinderen. Dit betekent dat we rekening willen houden met de mogelijkheden, de beperkingen en talenten van elk kind.

Alle kinderen hebben hun unieke persoonlijkheid en een andere behoefte om te spelen en te leren. De meeste kinderen leren op een regelmatige, gemiddelde manier. Sommige kinderen hebben een langere tijd nodig om te kunnen leren. Er zijn ook kinderen die maar weinig uitleg nodig hebben om grote leerstappen te kunnen maken. Dit heeft te maken met verschillen in intelligentie, sociaal-emotionele ontwikkeling, lichamelijke condities, motorische ontwikkeling, werkhouding en door het milieu en de cultuur van het kind.

Wij hebben de taak om ons onderwijs zo in te richten dat elk kind goed tot zijn/haar recht komt, ongeacht de verschillen in mogelijkheden.

We streven ernaar dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooien. Omdat we te maken hebben met verschillen, moet het onderwijsleerproces zo ingericht worden, dat dit ook mogelijk is.

In dit zorgplan kunt u zien hoe de werkwijze van De Startbaan is met betrekking tot de zorgverlening.

Het uitgangspunt van dit zorgplan zijn de verschillende zorgniveaus.

Per zorgniveau staat beschreven wat het betreffende niveau inhoudt, waar de zorg uit bestaat en wie er bij betrokken zijn.

De verschillende onderdelen die bij de zorgniveaus horen zijn apart uitgewerkt.

Team De Startbaan.

Ondersteuningsmissie en visie

De ondersteuningsmissie en visie van basisschool De Startbaan is die van het bestuur van de stichting Fortior. Hieronder zijn de missie en bijbehorende visie-elementen uit het Bestuursondersteuningsprofiel 2016-2017 kort samengevat en toegespitst op basisschool De Startbaan.

1.1 Missie

De scholen binnen Fortior realiseren Passend Onderwijs voor alle leerlingen: een zo passend mogelijke plek in het onderwijs op de basisschool, al dan niet met de nodige ondersteuning of, indien nodig, op een meer speciale voorziening zoals het speciaal basisonderwijs of een vorm van speciaal onderwijs.

Uitgangspunt daarbij blijft: "Wat past het beste bij het kind".

1.2 Visie

Bij het realiseren van deze passende plek vormt pedagogisch optimisme de basis en is samenwerking het sleutelwoord, waarbij we vooral kijken naar de (on-)mogelijkheden van het individuele kind, de leerkracht en de schoolorganisatie.

Het handelen van de leerkracht bepaalt op welk ondersteuningsniveau een leerling wordt begeleid. Uitgangspunt is, dat elke leerkracht in de basis goed inspeelt op de ondersteuningsvragen van de aan hem toevertrouwde kinderen, waardoor het inzetten van ondersteuning op een hoger niveau kan worden vermeden.

Het handelen van de leraar is bepalend voor de kwaliteit van het onderwijs, werken leerkrachten constant samen om de kwaliteit van hun onderwijs -zeker voor kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften- te vergroten.

In het schoolondersteuningsprofiel van basisschool De Startbaan is aangegeven welke mogelijkheden de school heeft voor de ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Dit is gedaan voor het niveau van de *basisondersteuning* en de *extra ondersteuning*. Daarbij is ook aangegeven op welke manier het ondersteuningsproces binnen de school wordt aangezet, versterkt en geborgd. Thema's hierbij zijn gericht op het versterken van het handelen van de leerkrachten: scholing, leren van en met elkaar, kennis delen, gebruik maken van elkaars sterke kanten, groep overstijgend differentiëren.

Het schoolondersteuningsprofiel

In mei 2014 heeft het managementteam van basisschool De Startbaan via een bestuursvragenlijst een eerste typering van het ondersteuningsprofiel van de school gegeven. Dit profiel zal zich over de periode 2014-2017 verder ontwikkelen, onder ander door teamscholing ten aanzien van zes ortho-beelden.

In de beschrijving van het ondersteuningsprofiel hieronder zijn veranderingen sinds mei 2014 al verwerkt.

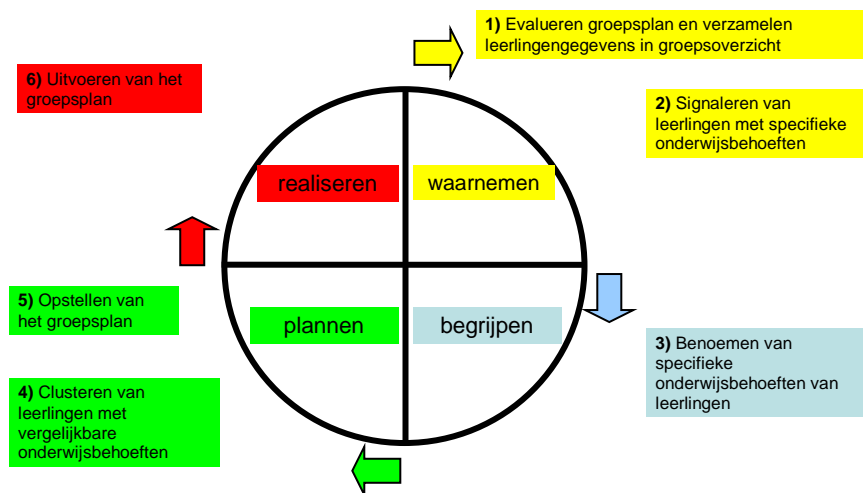
Indicatoren ondersteuningsprofiel	Ontwikkelniveau¹
De handelswijze van de school is gebaseerd op HGPD denken en werken	Gemiddeld
De school heeft beschreven hoe de persoonlijke ontwikkeling en het vakmanschap van elke leraar wordt gestimuleerd	Gemiddeld
De school beschikt over een adequate ondersteuningsstructuur	Bovengemiddeld
De school kan een beroep doen op de bovenschoolse ondersteuningscoördinator	Bovengemiddeld
De school heeft duidelijk beschreven welke interne en externe expertise en ondersteuning beschikbaar is	Bovengemiddeld
De interne en externe expertise en ondersteuning zijn direct toegankelijk	Gemiddeld
Ouders worden net als de leerling altijd betrokken bij het formuleren van een ontwikkelingsperspectief	Gemiddeld
De school levert een bijdrage aan het ontwikkelen en onderhouden van expertise door middel van 'kenniskringen'	Ondergemiddeld
De school omschrijft hoe er wordt samengewerkt met ketenpartners (bv. Jeugdzorg)	Gemiddeld

¹ De typering heeft plaatsgevonden op een 5-puntsschaal. De gemiddelde score op de deelvragen is omgezet naar een ontwikkelniveau: Sterk ondergemiddeld = 1 - 1,5, ondergemiddeld = 1,51 - 2,5, gemiddeld = 2,51 - 3,5, bovengemiddeld = 3,51 - 4,5 en sterk bovengemiddeld 4,51 - 5

De ondersteuningsstructuur

De ondersteuningsstructuur van basisschool De Startbaan is geënt op de vijf niveaus van ondersteuning beschreven in het Bestuursondersteuningsprofiel 2014-2015 van de stichting Fortior. Om leerlingen op basis van hun kenmerken en behoeften zorgvuldig te plaatsen en monitoren binnen de ondersteuningsstructuur wordt gewerkt vanuit de cyclus handelingsgericht werken en de handelingsgerichte procesdiagnostiek. De vier fases in deze cyclus zijn:

1. *Waarnemen*: het onderzoeken van de groep door (a) evalueren van voorgaand aanbod en effecten daarvan en (b) signaleren op basis van procesgerichte observatie. Dit resulteert in *overzicht*.
2. *Begrijpen*: vanuit de verzamelde informatie (nieuwe) onderwijsbehoeften benoemen. Dit resulteert in *inzicht*.
3. *Plannen*: aanbod plannen door leerlingen te clusteren in groepen met vergelijkbare onderwijsbehoeften en dit vast te leggen in een groepsplan. Dit resulteert in *uitzicht*.
4. *Realiseren*: het uitvoeren van het groepsplan waarbij de leerkracht steeds reflecteert op de effecten van het handelen.

Figuur 1 Cyclus van handelingsgericht werken

De stappen in de hieronder beschreven ondersteuningsprocedure zijn steeds een invulling van de fases waarnemen (*overzicht*), begrijpen (*inzicht*) en plannen (*uitzicht*). De fase van het realiseren vindt in de periodes tussen de stappen plaats. Hierbij vormt de groep het uitgangspunt voor het realiseren van de ondersteuning. De waarneming van de ontwikkeling van de individuele leerling zal dus altijd begrepen worden in de context van de groep en het ondersteuningsaanbod zal gepland worden via de aanpakken 1, 2 of 3.

De ondersteuningsprocedure

Voor alle leerlingen wordt structureel de ondersteuningsprocedure doorlopen die schematisch is weergegeven in figuur 1. De ondersteuningsprocedure beslaat een schooljaar. De leerkracht is hiervoor de eerstverantwoordelijke. Naarmate de ondersteuningsvraag zwaarder is, of langer persisteert, zal de leerling meer stappen in de ondersteuningsprocedure doorlopen en daarmee opschuiven in het continuüm van ondersteuningsniveaus die gehanteerd worden (zie Bestuursondersteuningsprofiel 2014-2015, paragraaf 3.1, p. 6).

In het vervolg van dit document worden de ondersteuningsniveaus verder beschreven.

Ondersteuningsniveau 1:

De leerkracht van de groep verzorgt zelf de algemene zorg in de klas. Het kind geeft geen aanleiding voor extra begeleiding: er zijn geen bijzonderheden m.b.t de cognitieve ontwikkeling, sociaal emotionele ontwikkeling en de motorische/zintuiglijke ontwikkeling.

De leerkracht van de groep verzorgt zelf de algemene zorg in de groep. Deze bestaat uit:

- Een veilig pedagogisch klimaat
- Zorg dragen voor het welbevinden van de leerling
- Rekening houden met verschillen in ontwikkelingsniveaus van de leerlingen door te remediëren en differentiëren (flexibele organisatie in de groep)
- Bevorderen van zelfsturing en reflectie van de leerlingen
- Het doel van een les of de zin van het leren is bij de leerlingen bekend
- Interactie en coöperatief werken
- Eerste spontane signalering bijzonderheden d.m.v. observaties, gesprekjes en toetsgegevens

	leerkracht	Onderwijs assistent	ouders	DTL/IB	Externe instantie	(P)Ambulant Begeleider	directeur	Verslag legging
Analyse- en groeps plan gesprek	X			X*				lkr
Cito LOVS Plannen	X			X*				-
Cito LOVS invoeren	X*			X t.m.				-
Groepsplan (basisgroep)	X*			X				lkr
Leerling bespreking	X			X*				lkr
10 Minuten gesprekken	X*		X					lkr
Overdracht gesprek	X			(X)*				lkr
OVM(JK)/ Eduscope	X*							lkr
Probleem signalering	X*							lkr
Screening logopedie	X*				X			lkr
ZAT overleg	X			X	X		X*	dir

X Betrokkenen

(X) Wanneer een persoon tussen haakjes staat kan deze aanwezig zijn bij een gesprek of overleg. Dit is afhankelijk van de situatie.

X* Initiatiefnemer voor het gesprek/ verantwoordelijk voor planning en uitvoering.

t.m. tussen meting

Ondersteuningsniveau 2:

De leerkracht constateert dat er binnen het reguliere aanbod sprake van een vertraagde of versnelde ontwikkeling op één of meerdere ontwikkelingsgebieden is. Dit wordt tijdens voortgangsgesprekken met Intern Begeleider besproken.

De leerkracht van de groep bespreekt de zorgen m.b.t. een kind met de deelteamleider. Uit dit gesprek kunnen de volgende acties voortkomen:

- Er is meer informatie nodig om het probleem helder te krijgen: bijvoorbeeld door toetsing of observatie
- Als een kind op didactisch gebied speciale aandacht nodig heeft, komt het in de zorggroep of plusgroep van het groepsplan
- De leerkracht houdt rekening met de speciale onderwijsbehoefte van het kind. Dit wordt genoteerd in het groepsplan.

	leerkracht	Onderwijs assistent	ouders	DTL/ IB	Externe instantie	(P)Ambulant Begeleider	directeur	Verslag legging
Afname overige toetsen	X*			X*				lkr/DTL
Analyse- en groeps plan gesprek	X			X*				lkr
Cito LOVS Plannen	X			X*				-
Cito LOVS invoeren	X*			X t.m.				-
Doortoetsen	X*			X*				DTL
Groepsplan (plus&zorg- groep)	X*			X				lkr
Junior klas/ Talenten- groep	X*		X	X	X			lkr
Leerling bespreking	X			X*				lkr
Observaties	X*			X*				observator
Overdracht gesprek	X			(X)*				lkr
OVM(JK)/ Eduscope	X*							lkr
Plusgroep taal/ rekenen (o.l.v ouders)	X*		X	X				lkr/DTL
ZAT overleg	X			X	X		X*	dir

X Betrokkenen

(X) Wanneer een persoon tussen haakjes staat kan deze aanwezig zijn bij een gesprek of overleg. Dit is afhankelijk van de situatie.

X* Initiatiefnemer voor het gesprek/ verantwoordelijk voor planning en uitvoering.

t.m. tussen meting

Ondersteuningsniveau 3:

De leerkracht en Intern Begeleider constateren dat er sprake is van onvoldoende rendement van de beschreven en uitgevoerde inspanningen van de leerkracht op één of meerdere ontwikkelingsgebieden. Er kan advies worden gevraagd aan een externe instantie.

Op dit niveau onderneemt de leerkracht samen met de deelteamleider acties om de hulpverlening aan het kind nieuwe impulsen te geven:

- Vanuit een verdere analyse van het probleem, stelt de leerkracht in samenwerking met de deelteamleider een dossier op. Doelen en acties worden in het groepsplan opgenomen.
- Na een handelingsperiode worden de doelen en acties geëvalueerd en bijgesteld.
- Door middel van consultatiegesprekken worden ouders hierbij actief betrokken.
- Indien nodig wordt er advies ingewonnen bij externe instanties

	leerkracht	Onderwijs assistent	ouders	DTL/IB	Externe instantie	(P)Ambulant Begeleider	directeur	Verslag legging
Afname overige toetsen	X*			X*				lkr/DTL
Analysegesprek	X			X*				lkr
BCO consultatie	X		X	X*	X			lkr.
Cito LOVS Plannen	X			X*				-
Cito LOVS invoeren	X*			X t.m.				-
Doortoetsen	X*			X*				DTL
Groepsplan (plus&zorg-groep)	X*			X				lkr
Observaties	X*			X*				observator

X Betrokkenen

(X) Wanneer een persoon tussen haakjes staat kan deze aanwezig zijn bij een gesprek of overleg. Dit is afhankelijk van de situatie.

X* Initiatiefnemer voor het gesprek/ verantwoordelijk voor planning en uitvoering.

t.m. tussen meting

Ondersteuningsniveau 4:

Een kind wordt geplaatst in niveau 4 als de genomen interventies in niveau 3 niet leiden tot het behalen van de geformuleerde doelstelling(en). Onderzoek zal hierin meer duidelijkheid moeten geven over de problematiek van het kind. Alle informatie wordt verwerkt in het bestaande dossier.

Externe worden ingeschakeld om verder onderzoek te doen. Dit onderzoek:

- heeft consequenties voor het begeleiden van de leerling door de leerkracht in de klas, of
- leidt tot aanmelding bij de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL)

	leerkracht	Onderwijs assistent	ouders	DTL/ IB	Externe instantie	(P)Ambulant Begeleider	directeur	Verslag legging
Afname overige toetsen	X*			X*				lkr/DTL
Analysegesprek	X			X*				lkr
BCO consultatie	X		X	X*	X			lkr.
Cito LOVS Plannen	X			X*				-
Cito LOVS invoeren	X*			X t.m.				-
Doortoetsen	X*			X*				DTL
Groepsplan (plus&zorg-groep)	X*			X				lkr
Leerweg ondersteunend onderwijs LWOO	X*		X	X*	X		X	lkr/DTL
Observaties	X*			X*				Observer
Onderwijskundig rapport	X		X	X*	X	(X)	X	lkr/DTL
Onderzoek & advies	X		X	X*	X	(X)		ext. instantie
Ontwikkelingsperspectief OPP	X		X	X*	X			lkr/DTL

X Betrokkenen

(X) Wanneer een persoon tussen haakjes staat kan deze aanwezig zijn bij een gesprek of overleg. Dit is afhankelijk van de situatie.

X* Initiatiefnemer voor het gesprek/ verantwoordelijk voor planning en uitvoering.

t.m. tussen meting

Ondersteuningsniveau 5:

Op het moment dat, na een begeleidingsperiode in zorgniveau 4, blijkt dat de onderwijsbehoeften van een leerling de mogelijkheden van de school overstijgen, wordt door de school aan de ouders het advies gegeven hun kind aan te melden voor het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs (leerling-gebonden financiering).

- De ouders en school melden de leerling voor plaatsing op een SBO school aan bij de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL).
- De ouders en school vragen een indicatie aan bij de Commissie van indicatiestelling (CVI) van betreffend Regionaal Expertise Centrum (REC). In overleg met de ouders kan dit leiden tot een plaatsing op het speciaal onderwijs of een leerling-gebonden financiering.

	leerkracht	Onderwijs assistent	ouders	DTL/ IB	Externe instantie	(P)Ambulant Begeleider	directeur	Verslag legging
Aanvullend onderzoek & advies	X		X	X*	X	X		ext. instantie
Afname overige toetsen	X*			X*				lkr/DTL
Analysegesprek	X			X*				lkr
BCO consultatie	X		X	X*	X			lkr.
Begeleidingsplan Ambulante dienst	X	X	X	X		X*		AB
Cito LOVS Plannen	X			X*				-
Cito LOVS invoeren	X*			X t.m.				-
Doortoetsen	X*			X*				DTL
HGPD	X*		X	X*	(X)	(X)		lkr
HGPD overdracht gesprek	X*		X	X*				lkr
Leerweg ondersteunend onderwijs LWOO	X*		X	X*	X		X	lkr/DTL
Observaties	X*	X		X*				Observer tor
Onderwijskundig rapport herindicatie	X	X	X	X*	X	(X)	X	Lkr/DTL
Ontwikkelingsperspectief OPP	X		X	X*	X			Lkr/DTL

Onderwerp:
Analysegesprek.

Omschrijving:

Twee keer per schooljaar worden er analysegesprekken ingepland, enkele weken na de zomervakantie en in februari / maart. Tijdens het analysegesprek staan de CITO resultaten centraal. Individuele- en groepsresultaten worden bekeken en besproken. Na de zomervakantie worden de E (eind) toetsen van het voorgaande schooljaar doorgenomen en in februari / maart de M (midden) toetsen.

Tijdens het analysegesprek worden de groepsplannen bekeken en eventuele aanpassingen doorgesproken.

Doel:

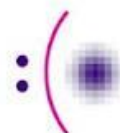
Het analyseren van de resultaten vanuit CITO. Hoe zijn de ontwikkelingen en wat betekent dit voor het vervolg?

Een duidelijk beeld krijgen van de leeropbrengsten van het individuele kind en de groep binnen de verschillende vakgebieden. Verder wordt bekeken of de groep / het individuele kind voldoende vaardigheidsgroei laat zien.

Acties / procedures:

- De leerkrachten voeren zelf de CITO gegevens in en bekijken / analyseren de scores
- De groepsplannen van de afgelopen periode worden in een vast format geëvalueerd
- De evaluaties van de groepsplannen worden voor het analysegesprek naar de deelteamleider gemaild
- Voor de vakgebieden rekenen en taal, spelling of lezen worden nieuwe groepsplannen gemaakt. Dit gebeurt vanuit de evaluaties van de vorige groepsplannen
- De nieuwe groepsplannen, indien mogelijk, voor het analysegesprek naar de deelteamleider mailen
- De groepsplannen zijn ingedeeld op CITO resultaten. De resultaten vanuit de methodegebonden toetsen en observatiegegevens worden zeker ook meegenomen
- De leerkrachten van de groepen 1-2 nemen in februari / maart het OVM overzicht mee
- De leerkrachten van de groepen 3-8 vullen het leerlingjournaal in Eduscope aan
- Eventuele bijzonderheden uit OVM of het leerlingjournaal worden tijdens het analysegesprek besproken.

Onderwerp:
BCO consultaties

Omschrijving:

Het begeleidingscentrum voor onderwijs en opvoeding (B.C.O.) is een instelling die ondersteuning geeft aan de scholen voor (speciaal) basisonderwijs in Noord-Limburg. Een onderwijsadviseur van het BCO komt ca. 10 keer per jaar op school voor een consultatie. In die consultatie worden leerlingen besproken. De onderwijsadviseur denkt mee en geeft advies over vervolgstappen. Het kan zijn dat er observaties en/of onderzoeken uit voortkomen. Aan school en ouders wordt advies uitgebracht wat er moet gebeuren om het probleem aan te pakken.

Doel:

Een specialist laten meedenken en meekijken naar kinderen van wie de ontwikkeling niet goed verloopt. Dit zowel op didactisch, pedagogisch als sociaal-emotioneel gebied.

De onderwijsadviseur kan dan tips geven voor de leerkracht en/of de ouders, of een onderzoek afnemen.

Acties/ Procedures

- Vanuit een leerlingbespreking wordt een kind aangemeld voor de consultatie.
- DTL-er maakt planning voor de consultatie.
- DTL-er stuurt de hulpvraag (evt. met HGPD) naar BCO onderwijsadviseur.
- Er vindt een voorbespreking plaats met onderwijsadviseur, leerkracht en DTL-er.
- Ouders sluiten na voorbespreking aan bij het gesprek.
- In het gesprek wordt het probleem besproken en worden er vervolgafspraken gemaakt.
- De leerkracht zorgt voor de verslaglegging van de BCO consultatie: deze wordt opgeslagen in Eduscope. De acties en doelen voor de nieuwe periode worden aangepast in het groepsplan.

Onderwerp: Groepsoverzicht/Groepsplan	
--	--

Omschrijving:

Een groepsplan is een organisatiemiddel om tegemoet te komen aan de verschillende onderwijsbehoeften van kinderen in een groep. Het gaat ook om het plannen van onderwijs. De kwaliteit wordt bewaakt door het volgen van leerlijnen. Doordat de leerkracht bij het werken met groepsplannen uitgaat van de hele groep, kan hij beter pro-actief en preventief reageren op signalen die de kinderen afgeven.

Doel:

Door een goede analyse van de toetsgegevens en het stellen van heldere en haalbare doelen, kan de leerkracht op een systematische manier aan het werk. Dit levert tijdwinst op en zal de resultaten verbeteren. Door te werken met groepsplannen, heb je in een duidelijk overzicht staan welke groepen kinderen op een bepaald gebied meer aandacht nodig hebben. Door te clusteren kan een aantal kinderen tegelijk extra instructie geboden worden.

Acties/ Procedures

Na de M-toetsen (januari/februari) en de E-toetsen (mei-juni) vinden analysegesprekken plaats tussen de groepsleerkracht en de deelteamleider. Er wordt goed gekeken naar de resultaten van het geboden onderwijs. In dat gesprek wordt het groepsplan opgesteld. Dit alles gebeurt aan de hand van de volgende halfjaarlijkse cyclus:

- evalueren van vorig groepsplan. Aan deze evaluaties worden nieuwe acties gekoppeld.
Het hele groepsplan wordt geëvalueerd in januari/februari en in juni. Bij spelling en lezen wordt de zorggroep ook geëvalueerd in november (tussenmeting).
De evaluatie van de E-toetsen en het invullen van het groepsoverzicht maakt de leerkracht van de huidige groep. De ontvangende leerkracht stelt a.d.h.v. deze gegevens het nieuwe groepsplan op.
- gegevens verzamelen in een groepsoverzicht (toetsen, observaties).
- benoemen van specifieke onderwijsbehoefte
- clusteren van leerlingen met gelijke niveaus. Dit wordt altijd per situatie en individu bekeken. De richtlijnen hiervoor zijn als volgt:
  - Plusgroep: niveau I+ en I
  - Basisgroep: niveau II en III
  - Zorggroep: niveau IV en V, V-
- opstellen van groepsplan
- uitvoeren van groepsplan

Onderwerp: Junior Klas

Omschrijving:

Juniorklas is bedoeld voor meer- en hoogbegaafde leerlingen (VWO+ niveau) uit groep 8 van basisscholen uit Venlo en omgeving. Deze leerlingen gaan één dag per week naar de juniorklas op het Valuascollege. De juniorklas begint na de herfstvakantie en duurt meestal tot aan de meivakantie. Woensdag is de lesdag van de juniorklas. De lessen zijn van 8.45 uur tot 12.00 uur.

Leerlingen volgen hier een aantal uitdagende, spannende en verrassende lessen. Voor de kerstvakantie werken zij aan drie thema's: water, geheimtaal en Spaans. Na de kerstvakantie werken zij aan: archeologie, digitale fotografie, drama, science, kunst en design, Engels en het gymnasiumproject.

Na deze projecten mogen de leerlingen zelf kiezen uit een aantal projecten welke zij tijdens de laatste weken zullen volgen. Deze projecten zijn: lucht, vervolgcursus digitale fotografie, vervolgcursus drama, kunst, design, vervolgcursus Spaans, Duits, vervolgcursus Engels, Escher, biologie en vervolgcursus archeologie.

Doel:

De juniorklas is een project waar meer- en hoogbegaafde leerlingen worden uitgedaagd om te werken aan diverse projecten. Op deze manier worden de kinderen gestimuleerd en gemotiveerd zich op een hoger niveau te ontwikkelen.

Acties/ Procedures

Aan het begin van een schooljaar bekijkt de deelteamleider met de leerkrachten van groep 8 welke leerlingen er in aanmerking zouden komen voor de junior klas. De leerkrachten van groep 7 kunnen aangeven in het leerlingjournaal als zij denken dat een leerling hiervoor in aanmerking zou kunnen komen.

Gekeken wordt of een leerling een VWO+ advies krijgt en vanaf groep 5-6-7-8 enkel I of I+ scores in het cito LOVS heeft. Met name de vakgebieden rekenen, spelling, begrijpend lezen en woordenschat zijn belangrijk. Een ander aspect dat besproken dient te worden is de motivatie, zelfstandigheid en werkhouding van deze leerling. Op basis van deze drie aspecten wordt een leerling aangemeld bij de junior klas.

Het is ook mogelijk dat onderpresteerders met een vastgesteld hoog IQ deel gaan nemen aan de juniorklas.

In september krijgt de school een brief van het Valuascollege. In deze brief staat wanneer en waar de voorlichtings- ouderavond zal zijn. Aangegeven wordt dat de leerlingen die de school opgeeft een duidelijk VWO + niveau moeten hebben. Inschrijven kan digitaal via www.ogvo.nl.

Gegevens die nodig zijn om in te kunnen schrijven:

- Adres gegevens school
- Adres/persoonlijke gegevens leerling
- Eventuele scores van een IQ test
- LOVS overzicht
- Broers/zus op betreffende scholen (Blariacumcollege-College den Hulster- Valuascollege)
- Motivatie tot deelname

Contactpersonen

Blariacum:

Matthijs van der Giesen, teamleider onderbouw

havo/vwo: mvdgiesen@ogvo.nl

Den Hulster:

Wim Timmermans (wtimmermans@ogvo.nl)

Valuas:

Rick Cremers (rcremers@ogvo.nl)

Annemarie Sommers (asommers@ogvo.nl)

Onderwerp:

Leerlingbespreking.

Omschrijving:

Één keer per schooljaar wordt er een leerlingbespreking ingepland, dit vindt plaats in november. Tijdens de leerlingbespreking wordt de hele ontwikkeling van de kinderen besproken. We staan vooral stil bij de kinderen waar zorgen over zijn.

Doel:

- Het goed volgen van de ontwikkeling van de kinderen. Waar nodig worden concrete acties afgesproken.
- Het goed voorbereiden van het 10-minuten gesprek.

Acties / procedures:

- De deelteamleiders plannen de leerlingbesprekingen in november.
- De leerkrachten van groep 1-2 hebben de ontwikkelingslijnen in OVM ingevuld en uitgeprint. De deelteamleider krijgt deze gegevens één week voor het gesprek.
- De leerkrachten van groep 3-8 zorgen ervoor dat de leerlingjournalen één week voor de leerlingbespreking is bijgewerkt.
- De deelteamleiders bereiden de gesprekken voor aan de hand van de aangeleverde gegevens.
- Na het gesprek worden de acties/ afspraken genoteerd in Eduscope en uitgevoerd

Onderwerp:
Ondersteuningsleerlingen, ambulante begeleiding
(middelen van samenwerkingsverband)

Omschrijving:

Cluster 1:

Is voor blinde of slechthorende kinderen (kinderen met een visuele handicap), mogelijk in combinatie met een andere handicap.

Cluster 2:

Is voor dove en slechthorende kinderen en kinderen met een communicatieve beperking. Dit kunnen ernstige spraak- of taalmoeilijkheden zijn of een vorm van autisme waarbij de communicatie het belangrijkste probleem is en niet het gedrag.

Cluster 3:

Is voor kinderen met lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen, zeer moeilijk lerende kinderen en langdurig zieke kinderen met een lichamelijke handicap, kinderen met epilepsie en meervoudig gehandicapte kinderen die zeer moeilijk leren, in combinatie met een andere handicap.

Cluster 4:

Cluster 4 is voor kinderen met gedragsproblemen of langdurig (psychiatrisch) zieke kinderen zonder een lichamelijke handicap. Ook de scholen die verbonden zijn aan pedologische instituten vallen binnen het cluster 4 onderwijs.

Doel:

- In eerste instantie zal de Ambulant begeleider aanwezig zijn voor de begeleiding van de leerkracht(en), het kind en de ouders.
- In tweede instantie kan de Ambulant begeleider ook gevraagd worden andere leerlingen te observeren en hierover school te voorzien van handelingsadviezen.

Acties/ Procedures

Extra ondersteuning moet worden aangevraagd bij de bovenschools ondersteuningscoördinator Marlou Nellissen. De leerling waarvoor we extra ondersteuning aanvragen wordt bij het ondersteuningsloket besproken.
De toezegging loopt maximaal een half jaar.

Verslaglegging

Tijdens de oudergesprekken (of indien nodig tussentijds) worden afspraken gemaakt welke opgenomen worden in het HGPD/OPP. Voor alle ondersteuningsleerlingen is er een HGPD/OPP.

Contactpersonen

- Marlou Nellissen: m.nellissen@fortior.nl
- Ardie Joosten: A.Joosten@ogBuitengewoon.nl
- Christy Daamen: c.daamen@taalbrug.nl cluster 2

Onderwerp:
Leerweg ondersteunend onderwijs (LWOO(+))

Omschrijving:

LWOO (Leerweg Ondersteunend Onderwijs)

In het VMBO kunnen leerlingen leerwegondersteuning (LWOO) krijgen. Dit is bedoeld voor leerlingen die op de basisschool extra hulp bij het leren hebben gehad, maar toch niet de hele leerstof onder de knie hebben gekregen. Iedere VO-school geeft op haar eigen manier vorm aan deze ondersteuning. Dit kan zijn in de vorm van kleinere klassen, extra hulp bij het leren, individuele begeleiding buiten de klas, enzovoort.

De basisschool meldt de leerling bij het zorgloket POVO en levert gegevens aan. Na dossierstudie en onderzoek wordt de LWOO beschikking bij de RVC (Regionale Verwijzingscommissie) aangevraagd.

Criteria zijn o.a.: meer dan 25 % achterstand op minimaal 2 van de vier gebieden (technisch lezen, spelling, begrijpend lezen en rekenen). Er moet een achterstand zijn bij begrijpend lezen en/of rekenen.

LWOO + (Maasland VMBO-t of HAVO)

In ons samenwerkingsverband hebben we een regionale zorgvoorziening, LWOO+(Maasland). Deze is bedoeld voor leerlingen die gemiddelde tot bovengemiddelde capaciteiten hebben, maar door meerdere oorzaken niet in staat zijn het niveau te halen dat op grond van de intelligentie verwacht mag worden. Te denken valt aan ADHD, ASS, dyslexie, dyscalculie, angsten, grote moeite met plannen en werkaanpak, grote behoefte aan veiligheid.

Ouders melden hun kind in een vroeg stadium aan op Maasland. De basisschool meldt de leerling bij het zorgloket POVO en levert gegevens aan. Na dossierstudie en nader onderzoek wordt de leerling aangenomen of krijgt hij een ander passend advies.

LWOO en LWOO+ criteria

- cognitie
- leervorderingen; technisch lezen, spelling, begrijpend lezen en rekenen
- sociaal emotionele problematiek

Praktijkonderwijs;

Het praktijkonderwijs is voor leerlingen van wie wordt aangenomen dat ze niet kunnen voldoen aan de eindtermen van het Vmbo, ook niet met extra leerwegondersteuning.

Mocht je als leerkracht dus je twijfel hebben of een leerling niveau "VMBO Basisberoeps" aankan en je wil een aanvraag doen voor LWOO, bespreek dan met ouders dat als het niveau te laag is, het kan zijn dat de leerling naar PRO moet. (Dit is advies is dan namelijk bindend.)

De opzet van het praktijkonderwijs is er op gericht om voor de betreffende leerlingen eindonderwijs te bieden (toeleiding naar de arbeidsmarkt).

Voor de toelating tot het praktijkonderwijs moet een beschikking afgegeven worden door een Regionale Verwijzingscommissie (RVC-VO). Voor een beschikking praktijkonderwijs gelden bij ministerieel besluit vastgelegde criteria met betrekking tot de intelligentie en de leerachterstanden van de leerling.

Vangnetconstructie:

Een leerling in het bas of sbo krijgt via de RVC het advies Praktijkonderwijs (PRO).

De basisschool, c.q. het speciaal basisonderwijs, is van mening dat de leerling een kans zou moeten krijgen binnen het VMBO met LWOO.

Het VO kan dan een vangnetconstructie afspreken met het praktijkonderwijs en de ouders. D.w.z. de leerling wordt aangemeld en geplaatst in het VO en gaat daar onderwijs volgen. Blijkt op enig moment dat de leerling toch niet mee kan binnen het VO, dan neemt het praktijkonderwijs deze leerling zonder ingewikkelde toelatingsprocedures over.

Doel:

Leerlingen die op de basisschool extra hulp en ondersteuning hebben genoten in het voortgezet onderwijs de juiste hulp en ondersteuning kunnen bieden die zij nodig hebben. LWOO (+) is de eerste twee jaar van het voortgezet onderwijs van toepassing.

Acties/ Procedures

In september krijgt de school een brief van de coördinator doorstroom zorgleerlingen PO-VO. Hierin staan de te nemen stappen omschreven. Er zal in het begin van het schooljaar ook een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd worden voor leerkrachten

en IB'ers. Verdere informatie staat op de website: <http://www.bco-onderwijsadvies.nl/diensten/lwoo-documenten>

Er is drie keer per jaar een mogelijkheid om de leerlingen aan te melden voor LWOO(+). Het beste is de eerste ronde de leerlingen aan te melden.

Stap 1: Bespreek in de eerste maand van het schooljaar met de groepsleerkrachten van groep (7) 8 leerlingen die in aanmerking komen voor LWOO(+)

Stap 2: De leerkrachten informeren de ouders zo snel mogelijk en vragen toestemming de leerling aan te melden voor LWOO(+)

Stap 3: De ouders vullen het aanmeld formulier in. Behalve bij LWOO+, daar dienen ouders de aanmelding te doen

Stap 4: De school (leerkracht in overleg met IB'er) vult het onderwijskundig rapport (OKR) in

Stap 5: De school zorgt dat ouders op de hoogte zijn van de inhoud het OKR, dit moeten ouders ondertekenen

Stap 6: De school stelt een dossier samen en stuurt dit op:

- DOD
- HGPD (indien aanwezig)
- Groepsplannen
- Cito LOVS uitdraai vanaf groep 6 in DLE omgezet
- Eerder onderzoek (indien aanwezig)
- Docent vragenlijst voor gedrag en sociaal emotioneel functioneren (DVL)

Stap 7: De ouders krijgen thuis een uitnodiging voor hun kind om deel te nemen aan het groepsonderzoek

Stap 8: Het kind gaat één dag naar een school voor voortgezet onderwijs in onze buurt om het groepsonderzoek te maken

Stap 9: Het BCO en de zorgcoördinator VO bespreken iedere casus en formuleren hun advies

Stap 10: BCO stuurt ouders en school het advies

Stap 11: Ouders melden hun kind aan op het voortgezet onderwijs en nemen de beschikking mee naar de betreffende school.

Bij het Maasland is de leerling reeds aangemeld. Hier volgt een gesprek tussen basisschool, ouders & RVC. Ouders nemen hierna contact op met het Maasland en zij geven een definitief advies.

Contactpersonen

BCO onderwijsadvies
Secretariaat zorgloket
Postbus 829
5900 AV Venlo

Onderwerp:
10 minuten gesprekken en startgesprekken

Omschrijving:

Begin van het schooljaar worden alle ouders en kinderen (vanaf groep 2) uitgenodigd voor een startgesprek. Drie keer per jaar (november, maart en juni) vinden op school de 10 minutengesprekken plaats. Hiervoor hanteren de volgende opzet:

	Startgesprek in september	10-min.-gesprek rapport/plakboek in december 1 ^e	10-min.-gesprek rapport/plakboek In april 2 ^e	10-min.-gesprek rapport/plakboek In juni 3 ^e
Groep 1/2	Voor alle ouders	Alleen indien belangrijk voor ouders of leerkracht*	Voor alle ouders	Alleen indien belangrijk voor ouders of leerkracht
Groep 3 t/m 7	Voor alle ouders	Alleen indien belangrijk voor ouders of leerkracht	Voor alle ouders	Alleen indien belangrijk voor ouders of leerkracht
Groep 8	Voor alle ouders	Voor alle ouders	Alleen indien belangrijk voor ouders of leerkracht	Alleen indien belangrijk voor ouders of leerkracht

*De rapportage (OVM-overzicht) van groep 1/2 wordt alleen in april besproken en meegegeven.

Dit zijn gesprekken waarin de resultaten en de algemene ontwikkeling van de leerlingen besproken wordt. Ook kunnen ouders aangegeven of er thuis bijzonderheden zijn m.b.t de leerling in de thuissituatie.

Doel:

Leerkracht bespreekt met de ouders van de leerlingen:

- de resultaten (het rapport en OVM/Cito overzicht) van de leerling.
- de algemene ontwikkeling van de leerling.
- goede afstemming tussen ouders en school.

Acties/ Procedures

De school nodigt ouders uit, of ouders vragen zelf een gesprek aan voor de gesprekken in november en juni. Alle ouders worden in september en in maart door de school uitgenodigd.

Uitzondering groep 8:

In november (één week na het eerste rapport) vinden er 20-minutengesprekken plaats met de leerling en de ouders. Het belangrijkste gespreksonderwerp is het voorlopig advies VO. In een enkel geval wordt er afgesproken na de uitslag van de Cito-eindtoets een extra gesprek ingepland om tot een definitief advies te komen.

Bijzonderheden uit de gesprekken worden genoteerd in Eduscope of OVM.

Onderwerp:**Overdrachtsgesprekken****Omschrijving:**

Dit zijn de gesprekken die plaatsvinden op het moment dat een leerling overgaat naar een volgende groep/leerkracht.

De gesprekken van alle leerlingen vinden plaats in de laatste week van de zomervakantie. Leerlingen van zorgniveau 5 worden indien mogelijk in de maand voor de zomervakantie doorgesproken. Mocht dit niet gelukt zijn dan wordt het HGPD in de laatste week van de zomervakantie besproken.

Bij overdrachtsgesprekken over kinderen vanaf zorgniveau 3 is de deelteamleider altijd bij het gesprek aanwezig.

Bij leerlingen van zorgniveau 1 en 2 zit de deelteamleider bij de overdracht als de kinderen nog niet bekend zijn bij haar.

Doel:

De leerkracht van de groep waaruit het kind vertrekt geeft informatie aan de ontvangende leerkracht betreffende:

- De cognitieve ontwikkeling van het kind
- De sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind
- De thuissituatie
- De motorische ontwikkeling
- Andere bijzonderheden

Er wordt alleen informatie besproken die belangrijk is voor de voortgang in de volgende groep.

Acties / procedures:

- De overdrachtsgesprekken worden ingepland door de deelteamleider.
- De ontvangende leerkracht verwerkt de gegevens in het leerlingjournaal in Eduscope
- Voor kinderen vanaf zorgniveau 5 wordt er voor de zomervakantie een consultatiegesprek gepland. Voor het gesprek wordt ook de ontvangende leerkracht uitgenodigd. De doelen en acties worden, indien nodig, aangepast om een goede start in het nieuwe schooljaar mogelijk te maken
- Als er voor een leerling speciale begeleiding/ voorzieningen nodig zijn dan wordt dit meteen bij start van het nieuwe schooljaar ingezet.

Onderwerp:

Ontwikkelingsvolgmodel (OVM)

Omschrijving:

Het Ontwikkelingsvolgmodel (OVM) is een observatie- en planningsinstrument om het ontwikkelingsverloop en het gedrag van kinderen van 0 tot 13 jaar in beeld te brengen en een passend pedagogisch en onderwijsaanbod te doen.

Wij zetten op onze school alleen het OVM JK in > Ontwikkelingsvolgmodel voor het jonge kind (3 tot 7 jaar).

Het ontwikkelingsvolgmodel is gericht op observaties in de dagelijkse praktijk.

Er is een verdeling in 7 domeinen:

- Basale ontwikkelingsbehoeften
- Speel- werkgedrag
- (senso) motorische ontwikkeling
- Zintuiglijke ontwikkeling
- Spraak-taalontwikkeling
- Wereldverkenning
- Symboolverkenning

Deze domeinen zijn weer onderverdeeld in verschillende ontwikkelingslijnen. De domeinen samen volgen de totale ontwikkeling van het kind.

Het ontwikkelingsverloop is gekoppeld aan een leeftijdslijn.

Naast de ontwikkelingslijnen vormen de beschrijvingen van leerlijnen, activiteiten, handelingswijzers en methodesuggesties een wezenlijk onderdeel van het ontwikkelingsvolgmodel.

Doel:

Het longitudinaal volgen van het ontwikkelingsverloop in de dagelijkse praktijksituatie aan de hand van ontwikkelingslijnen.

De inhoud is gebaseerd op een ontwikkelingsgericht onderwijsconcept. Hierbij vormen de basale ontwikkelingsbehoeften en –lijnen het uitgangspunt.

Acties / procedures:

Schoolafsprakenkaart:

- De hele onderbouw maakt gebruik van hetzelfde digitale dagplanningsformulier.
- Duopartners informeren elkaar d.m.v. dit dagplanningsformulier. Dit gebeurt de dag voordat de ander start.
- We gebruiken het OVM programma om de observatiegegevens van kinderen in vast te leggen.
- Onze jaarplanning is de rode draad van ons onderwijs. De geselecteerde OVM ontwikkelingslijnen komen twee keer per jaar aan bod. Dit geldt ook voor de tussendoelen beginnende geletterdheid en gecijferdheid.
- Op de jaarplanning staat welke ontwikkelingslijnen er voor een bepaalde periode centraal staan. Deze ontwikkelingslijnen met een omschrijving van de verschillende ontwikkelingsfasen liggen zichtbaar op het bureau. Ze worden actief ingezet bij het observeren van de kinderen en het registreren van gegevens.
- De OVM ontwikkelingslijnen worden ingevuld vóór de oudergesprekken (meestal in november en maart) en voor de kinderen die naar groep 3 gaan ook in juni. Als instromers één hele periode voorafgaande aan het invullen van de lijnen op school zijn geweest dan worden alle lijnen ingevuld, anders alleen de basale ontwikkelingslijnen.
- Het OVM overzicht wordt in maart met de ouders besproken. De ouders krijgen dit overzicht mee naar huis. Het OVM overzicht dat in juni voor de kinderen uit groep 2 wordt ingevuld wordt niet besproken. Dit overzicht gaat wel mee naar huis. De kinderen van groep 1 krijgen dan alleen de rapportbijlage mee naar huis. Deze bijlage komt in het plakboek.

➤ De volgende OVM ontwikkelingslijnen zijn geselecteerd:

- 1.2.0 zelfstandigheid
- 2.1.0 emotionele ontwikkeling
- 2.2.1 relatie met kinderen
- 5.1.0 taakgericht gedrag
- 5.2.0 motivatie
- 6.1.0 grote motoriek
- 6.2.0 fijne motoriek
- 7.2.0 visuele waarneming
- 8.1.0 auditieve waarneming
- 10.1.0 taalinhoud
- 10.2.0 taalgebruik
- 12.2.0 ruimtelijke oriëntatie
- 14.1.0 ontluikende geletterdheid, lezen
- 17.1.0 tellen en ordenen

➤ Alleen de geselecteerde lijnen zijn geactiveerd in OVM.

<u>Onderwerp:</u> Plusgroep taal en rekenen	
--	--

Omschrijving:

Rekenplus:

Zeer goede rekenaars uit de groepen 4 t/m 8 kunnen onder begeleiding van ouders werken aan extra uitdagende rekenopgaves.

Taalplus:

Leerlingen van groep 4 t/m 8 die over de hele lijn erg taalvaardig zijn, kunnen onder begeleiding van een ouder werken aan creatieve taalopdrachten (verhalen schrijven, een cursus gedichten maken, taalpuzzels, etc.).

Doel:

Leerlingen die meer aankunnen, krijgen moeilijker materiaal aangeboden, zodat ze meer uitgedaagd worden.

Acties/ Procedures

- Tijdens de analysegesprekken wordt bekeken welke kinderen een hoge Cito-score hebben op het gebied van rekenen en spelling.
- Taalplus: cito spelling en cito woordenschat I of I+, methode gebonden 8 of hoger.
- Rekenplus: cito rekenen I of I+, methode gebonden 8 of hoger.
- Onderpresteerders met een aantoonbaar hoog IQ mogen in overleg ook in een van de plusgroepen.
- Onder leiding van een ouder werken de kinderen 1 keer per week aan verrijkingsmateriaal.
- Voor de 10-minutengesprekken en op het einde van het schooljaar vraagt de DTL-er na hoe de kinderen functioneren in de plusgroep.
- Tijdens de analysegesprekken wordt besproken of alle kinderen in de plusgroep kunnen blijven en of er nieuwe aanmeldingen zijn.

Onderwerp:**Screenen logopedie.****Omschrijving:**

Kinderen t/m groep 8 kunnen ten aller tijden door de leerkracht aangemeld worden bij de GGD logopediste die verbonden is aan onze school. Op verzoek komt de logopediste dan naar onze school. Ze heeft geen vaste momenten meer zitting op onze school.

GGD logopediste die verbonden is aan onze school:

Lilian Kempen lkempen@ggdlimburgnoord.nl

Doel:

Een specialist (logopediste) laten kijken/luisteren naar kinderen met stemstoornissen, een vertraagde spraaktaalontwikkeling, articulatiefouten, neusspraak, onvloeiend spreken en afwijkende mondgewoonten. De GGD logopediste kan dan tips geven voor de leerkracht en/of de ouders, of doorverwijzen voor behandeling bij een logopediste.

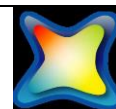
Acties / procedures:

Leidraad voor leerkrachten signalering logopedische stoornissen.

1. Slechthorendheid: de normale ontwikkeling van spraak, taal en gedrag is in hoge mate afhankelijk van het gehoor.
2. Stemstoornissen: heesheid / schor / verkeerd stemgebruik.
3. Vertraagde spraaktaalontwikkeling:
Wanneer een kind van 4 jaar duidelijk slechter spreekt dan het gemiddelde niveau van zijn leeftijd: het kind is al redelijk goed verstaanbaar, praat nog in eenvoudige zinnen, kan nog enkele uitspraakfouten vertonen.
Taalbegrip en/of taalgebruik zijn voldoende ontwikkeld. Bij slechter spreken denken aan:
  - Uitspraakfouten (bijv. toel i.p.v. stoel)
  - Geringe woordenschat, passief en/of actief
  - Gebrekkige zinsbouw (bijv. mama en papa moeten onze school toe)
4. Articulatiefouten:
  - Lispelen (tong tussen de tanden bij o.a. de s-vorming) > lispelen blijkt vaak bij het wisselen van de tanden vanzelf verbeterd.
  - Slissen (lucht ontsnapt bij de – s opzij van de tong)
  - Slechte uitspraak in het algemeen
  - Klinkerverkleuring (bijv. teun lijkt op tuin, Piet lijkt op pit)
  - Meerlettergrepige woorden vervormen door bijv. lettergrepen weg te laten.
5. Neusspraak:
Door de neus spreken, of een verstopte/ verkouden neusspraak.
6. Onvloeiend spreken:
  - Stotteren: k-k-k-klanken, let-let-lettergrepen, woorden-woorden-woorden herhalen. B-----
---blokkades vertonen, er niet meer uitkomen, situaties, woorden, letters ontwijken, allerlei bijgeluiden, meebewegingen bij het spreken gebruiken.
  - Broddelen: een nogal chaotisch vertellen met daarbij een slordig uitspreken van klanken, lettergrepen en woorden.
7. Afwijkende mondgewoonten:
  - Veelal de mond in rust hebben openstaan
  - Ook een hardnekkig duimen (vanaf groep 3 proberen te veranderen)
  - Kwijlen

Wanneer er in de groep kinderen zitten, waarbij deze problemen opvallen, dan wordt geadviseerd deze kinderen aan te melden bij de GGD

Onderwerp: Talentengroep

Omschrijving:

Er komen in Nederland steeds meer meerbegaafde kinderen. Ook in Noord-Limburg is dat het geval. Om deze kinderen passend leren te kunnen aanbieden en om ze te kunnen aanspreken en uitdagen op hun eigen niveau, is begin 2008 de Talentengroep gestart. De Talentengroep is een initiatief van een samenwerkingsverband dat bestaat uit de stichtingen Montessori Onderwijs Zuid-Oost Nederland, Stichting Vrije School Rudolf Steiner, stichting Sint Martinus voor Onderwijs op Katholieke grondslag en stichting Fortior. De Talentengroep is gehuisvest in de Talentencampus te Venlo.

Leerlingen kunnen vanaf groep 6 deelnemen aan de Talentengroep. De leerlingen krijgen wekelijks gedurende één dag gezamenlijk passend leren aangeboden. De overige vier dagen brengen de kinderen gewoon door in hun eigen groep op hun eigen school.

Doel:

Het werken met meerbegaafde kinderen is gebaseerd op herkenning, erkenning, respect en acceptatie. Het gaat erom dat kinderen ieder een eigen ontwikkelingsperspectief krijgen. De mogelijkheden van het reguliere basisonderwijs zijn nog niet zo ontwikkeld dat meerbegaafde kinderen voldoende uitgedaagd kunnen worden. Ze kennen de onderwijsstof al en gaan zich vervelen. Dat is niet goed voor hun motivatie. De Talentengroep wil leerlingen een rijke leeromgeving aanbieden. Een breed aanbod, waaruit ze kunnen kiezen, in een stimulerende sfeer. Leerlingen ontdekken zelf wat ze willen en ontwikkelen zichzelf. De ontwikkelingsperspectieven van de kinderen zijn leidend voor het onderwijs op de talentengroep. Zij zijn zelf sturend in wat ze willen en kunnen. Dat heeft grote invloed op de rol van de leerkracht: hij of zij wordt ondersteuner en begeleider, in plaats van de leerkracht als leider.

Acties/ Procedures

Het project wordt via twee sporen uitgevoerd:

- 1. Het begeleiden van kinderen op de talentengroep.**
- 2. Ondersteuning, collegiale consultatie en ambulante begeleiding door de talentengroep voor leerkrachten in het basisonderwijs.**

De basisschool vult het aanmeldformulier in en stuurt dit naar de talentengroep. Het is de bedoeling dat de leerkrachten al vroeg signaleren (vanaf groep 4-5) of deze leerling mogelijk naar de Talentengroep zou kunnen. Dit kunnen zij aangeven in het leerling journal.

De Talentengroep screent potentiële deelnemers aan de hand van een lijst kenmerken en criteria. Deze kenmerken van meerbegaafdheid komen altijd in combinatie met elkaar voor.

- Een overcapaciteit aan cognitieve begaafdheid.
- Kinderen met een didactische voorsprong van 1 tot 1,5 jaar.
- Leergierig zijn.
- Creativiteit in denken.
- Hoge mate van zelfstandigheid en doorzettingsvermogen.
- Vaak de vraag stellen: hoe komt dat?
- Het snel overzien van complexe situaties. Het is een snelle manier van denken.
- Vaak heel bijzondere oplossingen voor problemen.
- Het kind antwoordt vaak 'dat weet ik gewoon, dat zie ik zo...!'
- Goed in het verwerken van simultaan aangeboden informatie: ze letten op overeenkomsten en zien snel verbanden.
- Ze kunnen makkelijk leren, goed problemen analyseren en grote denksprongen maken.
- Ze hebben een hoge motivatie en veel energie.

- Vaak zijn ze ook nog creatief, perfectionistisch en hebben ze een apart gevoel voor humor.
- Verschil in aanpassingsvaardigheden ten opzichte van leeftijdsgenoten, als gevolg van een verschil in het kind tussen zijn sociaal-emotionele ontwikkeling en zijn cognitieve ontwikkeling. Hierbij speelt ook de omgeving van het kind een rol.
- Motorische ontwikkeling en cognitieve ontwikkeling lopen niet gelijk: deze kinderen zien duidelijk voor zich wat ze willen doen, bouwen of tekenen, alleen hun motorische vaardigheden verhinderen het behalen van een positief eindresultaat.
- Voorbeeld: een kleuter kan aan een groepje aanwijzingen geven hoe een bouwopdracht uitgevoerd moet worden en bezit zelf nog niet de vaardigheid om dit concreet uit te voeren.
- Kinderen in de peuterleeftijd en in de onderbouw van de basisschool proberen mensen en dingen te ordenen.
- Hun zoektocht naar zekerheid legt de nadruk op 'regels', die zij proberen toe te passen op anderen.
- Onrealistisch hoge verwachtingen van zichzelf. Kinderen kunnen in hoge mate hinder ondervinden van perfectionisme op een bepaald punt in hun schoolopleiding.
- De creatievere kinderen hebben, vanuit hun eigen manier van denken, moeite om zich aan te passen.
- Zij stellen derhalve de regels van tradities, rituelen, rolverdelingen of verwachtingspatronen ter discussie of overtreden deze.
- Zulk gedrag leidt vaak tot een onbehaaglijk gevoel bij anderen. Het kind, gevoelig voor andermans onbehaaglijkheid, kan dan proberen om zijn bekwaamheden te verbergen.
- Er moet een samenwerking zijn tussen de begaafdheidsfactoren, persoonlijkheidskenmerken en omgevingsfactoren.
- Blijk geven van combinatie-denken: vanuit zichzelf al relaties leggen in de leerstof.
- Sociaal-emotioneel toe zijn aan een extra ontwikkelingsperspectief.

Onderwerp:**ZAT (Zorg- en adviesteam)****Omschrijving:**

Een Zorg- en adviesteam is een multidisciplinair team dat aansluit bij de leerlingenzorg van het onderwijs. De professionals in het ZAT beoordelen snel en vakkundig signalen van leerkrachten die wijzen op de behoefte aan extra zorg voor een leerling. Bij (vermoedens van) sociaal-emotionele, gedrags- en ontwikkelingsproblemen en/of leerproblemen bij kinderen en/of de gezinnen waaruit zij afkomstig zijn, bieden de partijen ondersteuning en hulp aan kinderen, ouders en aan de school.

In het ZAT-overleg worden de kinderen waar zorgen over zijn met toestemming van de ouders besproken.

Het multidisciplinair team bestaat bij ons op school uit:

- De directeur van de school
- De deelteamleiders van onder- midden- en bovenbouw
- Een vertegenwoordiger van het sociale wijkteam
- Een vertegenwoordiger van de politie
- De schoolarts
- Een vertegenwoordiger van Stichting Kinderopvang Arcen, Lomm en Velden
- Een verpleegkundige van het consultatiebureau
- Een orthopedagoge (onderwijsadviseur) > facultatief.

Doel:

Het zo snel mogelijk inschakelen van passende zorg voor het kind en het gezin waarbij de school eigenaar blijft van het onderwijszorgtraject van het kind.

Het Zorgadviesteam (ZAT) is een multidisciplinair team dat aansluit op de leerlingenzorg van de school. Het ZAT houdt zich bezig met onderwijszorgvragen welke niet beantwoord kunnen worden binnen de interne zorgstructuur van de scholen en als het ware deze zorgstructuur overstijgen.

Acties / procedures:

- Ongeveer 5 keer per schooljaar is er een ZAT overleg (indien er gezinnen zijn die we willen bespreken)
- De directeur stelt een agenda samen voor dit overleg en stuurt deze naar alle betrokkenen
- De zorgsignalen van de kinderen die besproken worden komen in de meeste gevallen van de leerkracht. De leerkracht bespreekt deze zorgen met de deelteamleider
- Er kunnen ook nieuwe zorgsignalen over kinderen worden ingebracht door andere leden van het zorg- en adviesteam (bijv. de schoolarts, de politie, Bureau Jeugdzorg)
- Voordat een kind besproken wordt tijdens een ZAT overleg wordt hiervoor toestemming gevraagd aan de ouders
- De deelteamleider heeft voor elk ZAT overleg contact met de leerkracht van het kind om de ontwikkelingen door te nemen, de zorgen te bespreken
- Een zorgsignaal wordt pas afgesloten als alle betrokkenen het hier over eens zijn. De zorg kan dan worden teruggebracht naar de interne leerlingenzorg. Het zorgsignaal kan ook worden afgesloten als er nog externe instanties bij het kind en / of het gezin betrokken zijn, maar dit traject goed verloopt
- Een nieuw zorgsignaal moet tijdig gemeld worden, zodat alle leden van het zorg- en adviesteam de gelegenheid hebben om informatie in te winnen over het kind en/of het gezin
- Het is ook mogelijk om een kind anoniem te bespreken. Er hoeft dan geen toestemming gevraagd te worden aan de ouders
- De directeur maakt een verslag van het overleg. Dit verslag staat in een vast format. Er wordt een korte omschrijving en afspraken / acties opgenomen. In dit verslag zijn ook beschrijvingen en afspraken van voorgaande overlegmomenten terug te vinden
- Informatie vanuit het ZAT overleg wordt daarna besproken met de leerkracht en, indien nodig, met de ouders van het kind.